

PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2016)0251

Technologiniai sprendimai tvariam žemės ūkiui

2016 m. birželio 7 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl technologinių sprendimų tvariam žemės ūkiui ES (2015/2225(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 11 straipsnį, 114 straipsnio 3 dalį, 168 straipsnio 1 dalį ir 191 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 3 d. Tarybos sprendimą 2013/743/ES dėl specialiosios programos, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.), sukūrimo ir kuriuo panaikinami sprendimai 2006/971/EB, 2006/972/EB, 2006/973/EB, 2006/974/EB ir 2006/975/EB¹,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB²,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005³,
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantį Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB⁴,
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/128/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo⁵,
- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES)

¹ OL L 347, 2013 12 20, p. 965.

² OL L 347, 2013 12 20, p. 104.

³ OL L 347, 2013 12 20, p. 487.

⁴ OL L 309, 2009 11 24, p. 1.

⁵ OL L 309, 2009 11 24, p. 71.

Nr. 233/2014, kuriuo nustatoma vystomojo bendradarbiavimo finansavimo priemonė 2014–2020 m. laikotarpiui¹,

- atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 24 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 870/2004, nustatantį Bendrijos žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimo, apibūdinimo, rinkimo ir naudojimo programą ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1467/94², ir 2013 m. lapkričio 28 d. Komisijos ataskaitą „Žemės ūkio genetiniai ištekliai – apsauga ir tvarus naudojimas“ (COM(2013)0838),
- atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų³,
- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 14 d. Europos Komisijos ir Europos investicijų banko susitarimo memorandumą dėl bendradarbiavimo žemės ūkio ir kaimo plėtros srityje 2014–2020 m.,
- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 11 d. savo rezoliuciją „Europos sodininkystės sektoriaus ateitis. Augimo strategijos“⁴,
- atsižvelgdamas į 2014 m. B teminio skyriaus Struktūrinė ir sanglaudos politika (Žemės ūkis ir kaimo plėtra) atliktą tyrimą „Tikslusis žemės ūkis: galimybė ES ūkininkams – galima parama įgyvendinant BŽŪP 2014–2020 m.“,
- atsižvelgdamas į 2013 m. Mokslinių ir technologinių sprendimų vertinimo (STOA) tyrimą „Technologinės galimybės išmaitinti 10 mlrd. žmonių“,
- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 29 d. Komisijos komunikatą dėl Europos žemės ūkio našumo ir tvarumo inovacijų partnerystės (COM(2012)0079),
- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 13 d. Komisijos komunikatą „Inovacijos vardan tvaraus augimo. Bioekonomika Europai“ (COM(2012)0060),
- atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 16 d. Komisijos sprendimą dėl aukšto lygio mokslinių konsultantų grupės įsteigimo (C(2015)6946),
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 19 d. Komisijos komunikatą „Geresnis reglamentavimas – geresni rezultatai. ES darbotvarkė“ (COM(2015)0215),
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją dėl patentų ir selekcininkų teisių⁵,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą (A8-0174/2016),

A. kadangi mūsų visuomenės susiduria su daugybe iššūkių, susijusių su žemės ūkiu, ir

¹ OL L 77, 2014 3 15, p. 44.

² OL L 162, 2004 4 30, p. 18.

³ OL L 268, 2003 10 18, p. 1.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0205.

⁵ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0473.

privalo atlikti savo vaidmenį, ir kadangi numatoma, kad iki 2050 m. pasaulio gyventojų skaičius pasieks 9,6 mlrd., o tai reiškia, kad žmonių bus apie 2,4 mlrd. daugiau nei dabar;

- B. kadangi vidutiniškai trečdalis, o kai kuriuose sektoriuose – beveik pusė, pagaminto maisto yra iššvaistoma ir kadangi vienas iš veiksmingiausių būdų šiam numatomam poreikiui patenkinti neišnaudojant ribotų išteklių – pasitelkti techninius sprendimus siekiant padidinti maisto gamybą, pagerinti platinimo priemones ir kovoti su maisto švaistymu;
- C. kadangi ES ir pasaulio gyventojams būtinai reikia gaminti daugiau maisto, kuris būtų saugus, sveikas ir maistingas, siekiant kovoti su netinkama mityba, nutukimu, širdies ir kraujagyslių ligomis ir kt.; ir kadangi griežti ES maisto kokybės standartai pripažįstami visame pasaulyje;
- D. kadangi esama daug žemės naudojimo alternatyvų, įskaitant urbanizaciją, pramonę, turizmą ir rekreaciją, kurios konkuruoja su ūkininkavimu;
- E. kadangi žemės ūkio žaliavos teikia augimo perspektyvų žaliosios chemijos srityje;
- F. kadangi tvaresnio ūkininkavimo užtikrinimas tampa vis svarbesniu veiklos vykdytojų tikslu, atsižvelgiant į poreikį, viena vertus, kontroliuoti išlaidas siekiant apsaugoti pajamas ir, kita vertus, reaguoti į gamtos išteklių (dirvožemio, vandens, oro ir biologinės įvairovės) išsekimą ir nykimą; kadangi žemės ūkyje sunaudojama 70 proc. pasaulio gėlo vandens, o vandens prieinamumas jau yra vienas iš pagrindinių žemės ūkio gamybą ribojančių veiksnių kai kuriuose ES ir pasaulio regionuose; kadangi geriamojo vandens naudojimą žemės ūkyje galima gerokai sumažinti veiksmingai naudojant šiuolaikiškas drėkinimo technologijas ir auginant vietos klimato sąlygoms pritaikytas kultūras;
- G. kadangi azoto trąšos skatina gausų derlių, bet jų gamybai tenka 50 proc. žemės ūkio gamybos sistemų suvartojamos energijos, pagamintos naudojant iškastinį kurą;
- H. kadangi prognozuojama, kad iki 2030 m. pasaulinis energijos poreikis išaugs 40 proc., ir kadangi dabar reikia rimtai apsvarstyti, kaip patenkinti šį poreikį didinant energijos vartojimo efektyvumą ir naudojant saugų energijos rūšių derinimą, kuris apima atsinaujinančiuose energijos išteklius; kadangi tyrimai parodė, kad dėl trumpesnių žemės ūkio ir maisto grandinių gali sumažėti sunaudojamas energijos kiekis – tai gali teikti ekonominę naudą ir būti naudinga aplinkai;
- I. kadangi kasmet iki 40 proc. pasaulinio kultūrų derliaus prarandama dėl augalų kenksmingųjų organizmų ir ligų ir kadangi manoma, kad ateityje ši dalis smarkiai išaugs; kadangi turi būti imtasi veiksmų siekiant užkirsti kelią šio skaičiaus didėjimui, be kita ko, taikant sisteminius požiūrius ir pritaikant esamus gamybos modelius, ir kadangi klimato kaita prisideda prie šio nuostolio ir sudaro palankias sąlygas atsirasti ekologiniu požiūriu naujiems augalų kenksmingiesiems organizmams ir ligoms;
- J. kadangi visuotinis atšilimas sukelia ekstremalių klimato reiškinių, lemiančių sausras ar potvynius, kurie daro didžiulę žalą gyventojams ir kelia rimtą pavojų jų apsirūpinimo maistu saugumui; ir kadangi biologiniu ir struktūriniu požiūriu įvairiose žemės ūkio ekosistemose atsparumas klimato kaitai gali padėti sumažinti šį pavojų;

- K. kadangi ES genetinis kultūrų potencialas nėra nuosekliai naudojamas Europos ūkiuose, kuriuose surenkamas derlius pastaraisiais metais nustojo augti;
- L. kadangi augalų genetinių išteklių įvairovė ir kokybė atlieka svarbų vaidmenį žemės ūkio atsparumo ir produktyvumo atžvilgiu, o tai yra lemiamas ilgalaikio ūkininkavimo ir apsirūpinimo maistu saugumo veiksnys;
- M. kadangi „derliaus skirtumo“ panaikinimas yra konkreti problema, spręstina įgyvendinant tvaraus žemės ūkio mokslinių tyrimų darbotvarkę;
- N. kadangi tikslusis ūkininkavimas yra susijęs su automatikos ir kitų technologijų naudojimu siekiant padidinti pagrindinės žemės ūkio valdymo praktikos tikslumą ir veiksmingumą taikant sistema grindžiamus duomenų rinkimo ir analizavimo bei oro sąlygų, dirvos, vandens ir kultūrų sąveikos optimizavimo metodus, ir kadangi tiksliuoju ūkininkavimu galiausiai siekiama sumažinti pesticidų, trąšų ir vandens vartojimą, kartu padidinant žemės derlingumą ir optimizuojant kultūrų derlių;
- O. kadangi moksliniai duomenys, susiję su dirvožemiu, rodo, jog sveikas gyvas dirvožemis maitina ir apsaugo pasėlius pasitelkdamas naudingas rūšis, kurios saugo nuo ligų sukėlėjų ir kenkėjų ir taip pat teikia kultūriniais augalams maistines medžiagas ir vandenį mainais į cukrų iš augalų šaknų eksudatų; kadangi žemės ūkio praktika gali daryti neigiamą poveikį dirvožemio kokybei biologiniu, cheminiu ir fiziniu požiūriu, o tai, be kita ko, turi tokių pasekmių kaip dirvožemio erozija, dirvožemio struktūrų nykimas ir derlingumo mažėjimas;
- P. kadangi naujoviškų technologijų teikiama nauda neturėtų apsiriboti tik vienos rūšies ūkininkavimo praktika ir jos turi būti taikytinos visų rūšių ūkininkavimui, nesvarbu, ar tradiciniam, ar ekologiniam, gyvulių ar kultūrinių augalų auginimui, ar smulkiam ar stambiam ūkininkavimui;
- Q. kadangi 1993–2009 m. pesticidų veikliųjų medžiagų sumažėjo 70 proc., o kenksmingųjų organizmų protrūkių Europos Sąjungoje padaugėjo; kadangi patvirtinimų procesas, įskaitant veikliųjų medžiagų ir augalų apsaugos produktus pakeičiančių naujų medžiagų nustatymo kriterijus, tampa vis didesniu iššūkiu ES žemės ūkiui ir jos piliečiams; kadangi reikia skubiai spręsti veikliųjų medžiagų trūkumo problemą retesnio naudojimo tikslais;
- R. kadangi nepakankamos konkrečių kultūrinių augalų apsaugos sprendimai kelia pavojų maistinių kultūrų kokybei, įvairovei ir tvariai gamybai ES, o tai turi tiesioginio poveikio, kuris, kaip manoma, prilygsta daugiau kaip 1 mlrd. EUR, įskaitant gamybos nuostolius bei papildomas išlaidas ūkininkams;
- S. kadangi trumpalaikiai ciklai politikos ir mokslinių tyrimų finansavimo prioritetų srityje gali būti žalingi įgūdžiams, infrastruktūrai ir inovacijoms žemės ūkyje, ir kadangi pirmenybė turėtų būti teikiama veiksmingam mokslinių tyrimų rezultatų perdavimui ūkininkams ir mokslinių tyrimų programoms, kuriomis siekiama didinti žemės ūkio tvarumą, sumažinti gamybos išlaidas ir padidinti konkurencingumą;

Tikslusis ūkininkavimas (TŪ)

1. pažymi, kad žemės ūkio sektorius visada priklausė nuo naujų ūkių verslo modelių ir praktikos, įskaitant naujas technologijas ir gamybos metodus, kuriais didinama

produkcija ir ūkininkavimo praktika pritaikoma prie naujų ir kintančių aplinkybių; pabrėžia, kad ekosistemų paslaugos, tokios kaip maistinių medžiagų apykaita, yra labai svarbios žemės ūkiui, ir kad tam tikros funkcijos, tokios kaip anglies dioksido sekvestracija, yra susijusios ne vien su maisto gamyba;

2. yra įsitikinęs, kad inovacijos sudaro galimybes prisidėti siekiant tvaraus žemės ūkio ES, ir mano, kad TŪ technologijos yra labai svarbios siekiant išlaikyti pažangą, bet pripažįsta jog yra apribojimų, trukdančių jį taikyti plačiu mastu, įskaitant šios technologijos patikimumą, valdomumą ir ribotas žinias apie ją ir jos pritaikymą visų rūšių ir dydžių ūkiams;
3. laikosi nuomonės, kad taikant principus, kuriais grindžiamas TŪ, gali būti sukurta daug naudos aplinkai, padidintos ūkininkų pajamos, racionalizuotas žemės ūkio technikos naudojimas ir labai padidintas išteklių efektyvumas, įskaitant vandens naudojimą drėkinimui; todėl ragina Komisiją skatinti vykdyti politiką, kuri skatintų tiksliojo ūkininkavimo technologijų plėtrą ir pritaikymą visų rūšių ūkiuose, nepaisant jų dydžio ir tai, kokios rūšies gamyba juose vykdoma – augalininkystė ir (ar) gyvulininkystė;
4. pabrėžia, kad TŪ srityje ypač reikia diegti inovacijas, siekiant išspręsti problemą, susijusią su didelėmis kai kurių TŪ technologijų plėtojimo ir taikymo išlaidomis, ir paskatinti ūkininkus ir visą tiekimo grandinę aktyviai dalyvauti plėtojant šias technologijas, kad būtų užtikrinta akivaizdi nauda ūkio lygmeniu ir padedama ūkiams tapti atsparesniems;
5. yra įsitikinęs, kad ekonominė plėtra ir tvari gamyba viena kitai neprieštarauja ir jas galima pasiekti inovacijomis; pabrėžia, kad reikia remti technologijų ir valdymo inovacijas – užtikrinti nuoseklų reglamentavimą, aiškumą ir galimybes imtis verslo, ir primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad, ateityje persvarstant atitinkamus teisės aktus ir juos pertvarkant, į inovacijas būtų tiesiogiai atsižvelgiama; pabrėžia, kad Europos žemės ūkis yra pajėgus gaminti kokybiškus ir didelės pridėtinės vertės produktus, taikydamas pelningus ir žiniomis pagrįstus sprendimus, ir taip išmaitinti vis daugiau ir vis reiklesnių pasaulio gyventojų;
6. ragina pramonės subjektus, Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti partnerystės pagrindu, siekiant padidinti automatikos ir kitų TŪ metodų veiksmingumą ir pritaikomumą, kad moksliniams tyrimams skiriamos lėšos būtų naudojamos veiksmingai, vadovaujantis žemės ūkio ir sodininkystės interesais;
7. taip pat ragina pramonės subjektus pasinaudoti inovacijų teikiamomis galimybėmis ir kurti visiems prieinamus TŪ pajėgumus, taip sudarant sąlygas žmonėms su negalia, skatinant lyčių lygybę ir plečiant gebėjimų bazę ir užimtumo galimybes kaimo bendruomenėse;
8. teigiamai vertina tai, kad TŪ automatika įtraukta į naujai paskelbtą programos „Horizontas 2020“ 2016–2017 m. darbo programą, tačiau apgailestauja, kad įgyvendinti pagal šį kvietimą pateiktiems pasiūlymams nėra reikalinga, kad dalyvautų daug subjektų, o tai gali reikšti, kad ūkininkai neturės galimybių pasinaudoti novatoriškais pokyčiais; pabrėžia, kad TŪ bent 15 proc. gali sumažinti išteklių naudojimą; ragina diegti tiksliojo žemės ūkio sistemas, teikiančias galimybių taikyti naujus viso ūkio valdymo metodus, tokias kaip GPS ir GNSS technologijomis valdomi įrenginiai ir nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemos (RPAS);

Didieji duomenys ir informatika

9. atkreipia dėmesį į tai, kad žemės ūkio sektoriuje, kaip ir kitose ekonomikos srityse, vyksta pokyčiai; pabrėžia, kad šiuolaikinis žemės ūkis tegalėjo atsirasti pasinaudojus mokslo ir technikos pažanga, ir kad tokiu būdu ir skaitmeninė pažanga yra galimybė tolesniam žemės ūkio sektoriaus vystymuisi;
10. pabrėžia, kad didelių integruotų duomenų rinkinių sugretinimas ir analizė gali padėti skatinti inovacijas žemės ūkyje ir būti ypač sėkmingai taikomi kuriant ir plėtojant veiksmingą ir tvarią maisto tiekimo grandinę, kuri bus naudinga ūkininkams, ekonomikai, vartotojams ir aplinkai; ragina Komisiją ir valstybes nares pašalinti sudėtingų ir suskaidytų IRT sistemų, kurios skatina investicijas ir padengia mokymo išlaidas, integravimo kliūtis ir sudaryti geresnes galimybes žemės ūkiui pasinaudoti būtina infrastruktūra;
11. teigiamai vertina Europos kosmoso agentūros (EKA) padarytą pažangą plėtojant TŪ; laikosi nuomonės, kad EKA „Sentinel 2B“ palydovas, kuris turi būti paleistas į orbitą 2016 m. pabaigoje, gali pateikti aiškesnį vaizdą, kokį žemės plotą užima kultūros ir miškai, todėl žemės ūkio politika galės būti veiksmingiau įgyvendinama, galės būti racionalizuotas išteklių naudojimas ir optimizuoti derliaus nuėmimo laikotarpiai; ragina Komisiją ir valstybes nares remti palydovinių sistemų naudojimą;

Dirvožemio, vandens ir maistinių medžiagų valdymas

12. pripažįsta, kad dirvožemio būklės blogėjimas yra didelė kliūtis žemės ūkio gamybos atžvilgiu ir ragina didinti užmojus ir pastangas siekiant gerinti dirvožemio maistingųjų medžiagų ir vandens valdymo praktiką, ypač atsižvelgiant į klimato kaitą; palankiai vertina tai, kad plėtojamos kontroliuojamo žemės ūkio mašinų judėjimo (CTF) sistemos, kurias naudojant sumažinama dirvožemiui daroma žala dėl jo pereikvojimo, ir taip pat palankiai vertina pastangas į ekologinį ūkininkavimą įdiegti didelės skiriamosios gebos nuotolinės patikros technologijas; ragina Komisiją nurodyti šių naujų technologijų kiekybinę naudą aplinkai ir gamybai ir užtikrinti informuotumą, žinias ir technologijų perdavimą;
13. ragina įtraukti ūkininkus į dirvožemio maistinių medžiagų kartografavimo technologijų kūrimą, bandymą ir sklaidą siekiant padidinti jų veiksmingumą;
14. apgailestauja, kad maistinių medžiagų naudojimo ES veiksmingumas yra labai mažas, ir pabrėžia, kad reikia imtis veiksmų siekiant pagerinti azoto (N), fosforo (P) ir kalio (K) naudojimo veiksmingumą siekiant sumažinti jų poveikį aplinkai ir padidinti maisto ir energijos gamybą; ragina vykdyti tikslinius mokslinius tyrimus (ir praktiškai juos taikyti) siekiant gerinti maistinių medžiagų veiksmingumo stebėseną ir toliau optimizuoti kintamųjų normų technologijas;
15. sutinka, kad naujų technologijų ir novatoriškos žemės ūkio praktikos plėtojimas galėtų padėti gerokai sumažinti augalų apsaugos produktų, trąšų ir vandens naudojimą, taip pat kovoti su dirvožemio erozija;

Genetinė įvairovė

16. laikosi nuomonės, kad genetinės įvairovės praradimas per paskutinį šimtmetį kelia grėsmę apsirūpinimo maistu ir pašarais saugumui ir kenkia ES tvaraus žemės ūkio ir

biologinės įvairovės apsaugos politikai bei klimato kaitos švelninimo strategijoms; mano, kad vienos rūšies kultūrinių augalų auginimas ir sėjomainos trūkumas yra vienas svarbiausių šio praradimo veiksnių; mano, kad visos augalų ir gyvūnų rūšys, įskaitant vietines veisles, joms giminingas laukines ir pusiau laukines rūšis, ir senovines bei pirmykštes rūšis, būtinos siekiant išlaikyti genetinę įvairovę, veisimo programas ir pakankamai maistingų ir sveikų maisto produktų gamybą;

17. laikosi nuomonės, kad ES reglamentavimu ūkininkams ir selekcininkams turėtų būti sudaromos galimybės visapusiškai naudotis tokiais genetiniais ištekliais, siekiant išsaugoti genetinę įvairovę ir skatinti inovacijas kuriant naujas rūšis; pabrėžia, kad ES teisės aktais turėtų visada būti siekiama netrikdyti tokių novatoriškų procesų užkraunant nereikalingą administracinę naštą selekcininkams ir ūkininkams;
18. pabrėžia, kad reikia didesnio masto genetinių bankų, privačiojo ir viešojo sektorių augalų tyrėjų, selekcininkų, galutinių vartotojų ir visų kitų subjektų, susijusių su genetinių išteklių apsauga ir naudojimu, tarpusavio dialogo, siekiant užtikrinti atsparumą ir susidoroti su tvaraus žemės ūkio iššūkiais visoje Europoje;
19. atkreipia dėmesį į paramą genetinių išteklių išsaugojimo veiklai, pvz., Europos vietinių rūšių augalų sėklų išsaugojimo tinklui (angl. ENSCONET), kurią anksčiau teikė Žemės ūkio ir kaimo plėtros ir Mokslinių tyrimų ir inovacijų generaliniai direktoratai, tačiau ragina toliau remti augalinių kultūrų ir gyvulių genetinių išteklių išsaugojimo veiklą pagal tolesnes programas, visų pirma genetinių išteklių naudojimą vietoje taikant ūkyje esančias priemones;
20. pabrėžia, kad svarbu saugoti įvairesnių augalų ir gyvūnų rūšių genetinius išteklius ir kad mokslinių tyrimų šioje srityje finansavimu būtų padedama tobulinti žemės ūkio ir sodininkystės technologijas;
21. ragina Komisiją pateikti pasiūlymus dėl ES biologinės įvairovės strategijos iki 2020 m. 10 priemonėje numatytos Europos strategijos dėl genetinės įvairovės išsaugojimo žemės ūkyje;
22. pripažįsta, kad reikia atsakingai naudoti gemalų plazmos rinkinius nustatant ir apibūdinant savybes, padedančias pasiekti išteklių naudojimo veiksmingumą, atsparumą kenksmingiesiems organizmams ir ligoms, ir kitus požymius, kuriais užtikrinama aukštesnė kokybė ir didesnis atsparumas; mano, kad tuo tikslu reikia daugiau dėmesio skirti fenotipų nustatymui, nes tai yra ypač opi problema daugelio kultūrų atveju;
23. pažymi, kad veiksmingiausias būdas genetinei įvairovei išsaugoti žemės ūkyje – jos naudojimas *in vivo*; pažymi, kad iš trijų oficialiems ES sėklų katalogams taikomų DUS (išskirtinumo, vienodumo ir stabilumo) kriterijų vienodumas ir stabilumas nėra natūralios genetiškai įvairių augalų savybės; atkreipia dėmesį į tai, kad prisitaikymas prie klimato kaitos priklauso nuo didelės genetinės įvairovės; atkreipia dėmesį į vis labiau koncentruotas sėklų rinkas ir sumažėjusią įvairovę pagal rūšis; skatina ūkiuose išauginamų sėklų sistemų ir jų mainų vaidmenį siekiant padėti ūkininkams ir pripažįsta dalyvavimu grindžiamą selekciją kaip ilgametę inovacijų tradiciją kaimo bendruomenėse;
24. pripažįsta, kad norint užtikrinti ilgalaikį apsirūpinimo maistu saugumą, būtina išlaikyti ir naudoti genetinius išteklius ir išplėsti šiuolaikinių augalų ir gyvūnų veisimo programų

genetinę bazę; pripažįsta, kad ekologiniams ūkiams trūksta naujų veislių, kurios būtų atsparios ligoms ir kenkėjams, ir kurias galima būtų auginti nenaudojant augalų apsaugos priemonių; pritaria galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudoti pasidalijimo principui, tačiau primygtinai ragina įgyvendinti Nagojos protokolą pagal Reglamentą (ES) Nr. 511/2014 ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/1866, kad dėl sudėtingumo ir išlaidų veisėjai nebūtų sulaikomi nuo laukinių rūšių medžiagos naudojimo diegiant naujas savybes, pvz., atsparumą kenksmingiesiems organizmams ir ligoms, maistinę kokybę ir atsparumą aplinkos poveikiui; pažymi, kad tai turėtų būti daroma nemenkinant kaimo bendruomenių, kurios daugelį metų augino rūšis ir veisė veisles;

25. mano, kad labai svarbu išlaikyti ir plėtoti vietos veislių galimybes atsižvelgiant į jų gebėjimą prisitaikyti prie jų natūralios aplinkos ypatumų, ir kad, siekiant užtikrinti Europos žemės ūkio genetinę įvairovę, turi būti paisoma ūkininkų teisių savarankiškai veisti augalus ir saugoti skirtingų rūšių ir veislių sėklas ir jomis keistis;
26. pripažįsta, kad reikia remti tinkamą sėjomainą, kuri ir toliau ūkininkams neštų pelną, taip pat pabrėžia būtinybę, be genetinių išteklių, užtikrinti tinkamų kultūrinių augalų apsaugos priemonių įvairovę įvairių kultūrų atžvilgiu; pabrėžia, kad netaikant tokių priemonių, bus smarkiai paveikta kultūrinių augalų, kuriuos auginant būtų gaunamas pelnas, įvairovė;

Tikslusis veisimas

27. pritaria tam, kad reikia toliau siekti pažangos veisimo srityje, taikant saugius ir įrodymais pagrįstus metodus, turint tikslą padidinti ne tik kultūrų atsparumo kenksmingiesiems organizmams ir ligoms savybių, bet ir rinkoje esančių maistinių ir sveikatai naudingų savybių turinčių maisto žaliavų įvairovę;
28. mano, kad svarbu užtikrinti nuolatinę paramą ateities technologinių priemonių, kurias taikant veisimas gali padėti sėkmingai spręsti visuomeninius ateities uždavinius, plėtojimui ir naudojimui;
29. mano, kad dabar yra tinkamas laikas Komisijai paskelbti naujų metodų darbo grupės galutinę ataskaitą ir pasinaudoti joje pateiktomis mokslinėmis išvadomis kaip pagrindu, be kita ko, siekiant aiškiai nustatyti šiuo metu nagrinėjamų veisimo būdų teisinį statusą ir savo svarstymuose panaudoti patikimą teisine analize;
30. ragina plėtoti atvirą ir skaidrų visų suinteresuotųjų subjektų ir visuomenės dialogą atsakingai kuriamų veisimo programoms skirtų labai tikslų novatoriškų sprendimų klausimu, įskaitant jų riziką ir naudą; pažymi, kad tam reikės pastangų ugdyti ūkininkų ir visos visuomenės informuotumą ir supratimą apie naujus metodus; ragina Komisiją užtikrinti, kad vartotojai ir ūkininkai gautų pakankamai žinių apie naujus ir dar vystomus veisimo metodus, kad galėtų vykdyti atvira ir informacija pagrįsta viešoji diskusija;
31. reiškia susirūpinimą dėl 2015 m. kovo 25 d. Europos patentų tarnybos (EPT) išplėstinės apeliacinės tarybos dabartinio sprendimo byloje G2/12 ir G2/13;

Augalų apsaugos produktai (AAP)

32. pabrėžia, kad būtina atlikti APP reglamentavimo sistemos peržiūrą ir sukurti darnią,

veiksmingą, nuspėjamą, rizika grindžiamą ir moksliskai pagrįstą vertinimų ir patvirtinimų sistemą; mano, kad svarbu kuo labiau sumažinti ūkininkų priklausomybę nuo pesticidų, pažymint, kad maisto ir pašarų gamyba vyksta konkurencingoje tarptautinėje aplinkoje; mano, kad svarbu sukurti AAP, kurie būtų ekonomiškai naudingi, saugūs naudoti ir nekenktų aplinkai;

33. teigiamai vertina 2016 m. Komisijos darbo programos REFIT (Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programa) iniciatyvas, pagal kurias ES įpareigojama atlikti Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 ir Reglamento (EB) Nr. 396/2005 vertinimą; pabrėžia, kad dėl REFIT proceso neturėtų būti mažinami atitinkami maisto saugos ir aplinkos apsaugos standartai;
34. ragina Komisiją į savo ataskaitą Parlamentui ir Tarybai įtraukti galimybes iš dalies pakeisti ir patobulinti galiojančius teisės aktus, ypač susijusius su leidimų tarpusavio pripažinimo sistemos veikimu ir zoninio vertinimo procesu;
35. pabrėžia susirūpinimą, kad leidimų suteikimo pagal zonas sistema neveikia dėl vis dar taikomų pasenusių nacionalinių leidimų suteikimo metodų, ir ragina Komisiją suderinti patvirtinimo sistemą, kad būtų užtikrintas abipusis produktų pripažinimas visose valstybėse narėse, Reglamente (EB) Nr. 1107/2009 nustatytoje zonoje;
36. palankiai vertina naujausią Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės Europos mokslinių tyrimų erdvės tinklą (IPM-ERANET) ir naują koordinacinę platformą mažos apimties naudojimui, tačiau mano, kad platformą būtų galima geriau išnaudoti, kad ji apimtų mokslinius tyrimus ir inovacijas, kuriais siekiama spręsti nepakankamų augalų apsaugos sprendimų mažos apimties naudojimui ir specialioms kultūroms problemą;
37. pabrėžia, kad svarbu skaidriai įvertinti veikliųjų medžiagų poveikį siekiant užtikrinti tvarų žemės ūkį laikantis ES teisės aktų, taip pat visapusiškai įvertinti su produktų naudojimu susijusią riziką ir pavojus, ir primena, jog tais atvejais, kai neapibrėžtumas yra pernelyg didelis, kad būtų galima užtikrinti visuomenės sveikatą arba geras žemės ūkio ir aplinkos sąlygas, turėtų būti laikomasi atsargumo principo;
38. ragina Sveikatos ir maisto saugos generalinį direktoratą (SANTE) nustatyti aiškius kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatomos nedidelės rizikos veikliosios medžiagos, naudojamos kuriant ir naudojant didelio pavojaus nekeliančius pesticidus, kartu atsižvelgiant į mokslo žinių raidą ir užtikrinant, kad būtų įgyvendinti sveikatos ir aplinkos apsaugos tikslai, taip pat užtikrinti, kad saugos duomenys būtų įtraukti į kriterijus, taikomus visoms galimoms nedidelės rizikos medžiagoms;
39. laikosi nuomonės, kad valstybės narės ataskaitų rengėjos ir Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) turėtų nedidelės rizikos medžiagas, įskaitant nechemines AAP alternatyvas, kaip antai biologinę kontrolę, vertinti prioritetine tvarka, siekiant padėti įgyvendinti Direktyvos 2009/128/EB integruoto kenksmingųjų organizmų valdymo ir tausiojo pesticidų naudojimo tikslus, ypač susijusius su produkto naudojimu auginant retai paplitusias specialios paskirties kultūras;
40. pabrėžia, jog ūkininkams reikia daugiau priemonių, kad jie apsaugotų savo pasėlius ir nuspręstų, kuria priemone tai galima geriausiai padaryti; todėl ragina kaip sudėtinį integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės elementą plačiau naudoti įvairias alternatyvas tradiciniams pesticidams, įskaitant biopesticidus, ir labiau stengtis plėtoti

ekonomiškai efektyvesnes alternatyvas – remti necheminių alternatyvų ir mažos rizikos priemonių bei ekologiškesnių pesticidų praktinius mokslinius tyrimus ir daugiau demonstravimo veiklos;

41. pažymi, kad biologinė kontrolė yra metodas, paremtas gyvų organizmų arba natūralių medžiagų naudojimu, ir ją taikant būtų galima sumažinti įprastų pesticidų naudojimą ir padidinti augalų atsparumą;
42. ragina Komisiją pateikti veiksmų planą ir sudaryti ekspertų grupę, kuri parengtų tvaresnę kenksmingųjų organizmų kontrolės sistemą; pabrėžia kenksmingųjų organizmų kontrolės sistemos teikiamas galimybes – taip būtų gerinama augalų veisimo, natūralių kovos su kenksmingaisiais organizmais sistemų ir pesticidų naudojimo sąveika;
43. apgailestauja dėl lėtos valstybių narių ir Komisijos pažangos atitinkamai įgyvendinant IKOK ir Direktyvą 2009/128/EB ir vertinant šį įgyvendinimą;

Įgūdžių ugdymas ir žinių perdavimas

44. pripažįsta, kad su žemės ūkiu susijusioms technologijoms kurti reikia daug specialiųjų ekspertinių ir tarpdalykių įgūdžių ir žinių, be kita ko, bendrosios botanikos, zoologijos ir aplinkotyros, fiziologijos ir inžinerijos srityse;
45. apgailestauja, kad įgūdžių vis labiau trūksta daugelyje šių profesijų, ir ragina valstybes nares bendradarbiauti partnerystės pagrindu su pramonės subjektais, mokslinių tyrimų įstaigomis ir kitais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais rengiant kitam laikotarpiui skirtas kaimo plėtros programas, įskaitant Europos inovacijų partnerystes (EIP), kad būtų nustatytos galimybės remti įgūdžių ugdymą ir žinių perdavimą šiose srityse, be kita ko, rengiant mokymus ir praktiką jauniems ūkininkams ir naujiems rinkos dalyviams;
46. ragina žemės ūkio technologijų sektorių regioniniu, nacionaliniu ir Europos Sąjungos lygmenimis geriau koordinuoti ir integruoti ūkiuose įgyvendinamus demonstracinius projektus ir demonstracinių ir tikrinamų ūkių naudojimą siekiant dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais, naudojant esamas arba naujas programas, iniciatyvas ir išteklius;
47. pripažįsta tikslojo ūkininkavimo ir skaitmeninių technologijų integravimo galimybes padidinti žemės ūkio patrauklumą jauniems ūkininkams ir sudaryti naujų augimo ir užimtumo galimybių kaimo vietovėse; tikisi, kad investicijos į žemės ūkio technologijų plėtrą galėtų paskatinti kartų kaitą ūkininkavimo srityje;

Moksliniai tyrimai ir finansavimo prioritetai

48. pripažįsta ilgalaikius iššūkius, susijusius su tvariu žemės ūkiu ir sodininkyste, ir ragina Komisiją ir valstybes nares parengti ilgalaikį investicijų planą, pagal kurį prioritetas būtų skiriamas sektoriniam požiūriui ir būtų numatomas fundamentaliųjų ir taikomųjų mokslinių tyrimų finansavimo tęstinumas, taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares gerinti tvaraus žemės ūkio specialistų mokymą ir užtikrinti galimybes pasinaudoti ekspertų konsultacijomis;
49. mano, kad į planą turėtų būti įtraukti ekonomiškai veiksmingi sprendimai ir jį turėtų būti galima taikyti smulkiesiems gamintojams, kaimo vietovėms, atokiausiems regionams ir kalnuotoms vietovėms; pabrėžia, kad ūkininkai yra pagrindiniai aplinkos sergėtojai Europoje ir kad jiems reikia toliau naudotis inovacijomis ir moksliniais

tyrimais, suteikiančiais galimybę tvariai ir ekonomiškai efektyviau gaminti maistą, pašarus ir kitus produktus, drauge saugant aplinką ateities kartoms, didinant biologinę įvairovę ir stiprinant ekosistemų funkcijas;

50. palankiai vertina pastaraisiais metais taikomųjų mokslinių tyrimų srityje padarytą pažangą, tačiau ragina labiau stengtis užtikrinti žinių perdavimą galutiniams naudotojams ir įtraukti ūkininkus ir kitus žemės ūkio technologijų ir produktų naudotojus, įskaitant smulkiuosius ūkininkus;
51. ragina sustiprinti Europos inovacijų partnerystės konkurencingo ir tvaraus žemės ūkio ir miškininkystės srityje priemonę, nustatytą antrame BŽŪP ramstyje, kad būtų galima kurti inovatyvių veikėjų partnerystes, įskaitant visus ūkininkus, visų pirma smulkiuosius ūkininkus, vykdančius veiklą toli nuo Europos sprendimų priėmimo centrų;
52. atkreipia dėmesį į tai, kad valstybėse narėse, kuriose protingai naudojama viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė, sparčiau pereinama prie taikomųjų mokslinių tyrimų ir aktyviau įtraukiami galutiniai naudotojai;
53. mano, jog labai svarbu, kad Komisija ir valstybės narės rengtų projektus, daugiausia dėmesio skirdamos efektyviai išteklius naudojančiai praktikai ir kultūrų rūšims plėtoti, įskaitant vietinės specializacijos kultūrų rūšis, turint tikslą išsaugoti ir pagerinti dirvožemio derlingumą ir maistingųjų medžiagų apykaitą, ypač atsižvelgiant į didėjančią vandens ir tam tikrų pagrindinių trąšų sudedamųjų dalių, pvz., fosfato, trūkumą; ragina Komisiją pirmenybę teikti investicijoms į žiedinę ekonomiką ir klimatui nekenkiantiems ūkininkavimo metodams, numatant pakankamas finansavimo paskatas moksliniams tyrimams ir ūkininkų susidomėjimui užtikrinti; pabrėžia, kad turi būti tinkamai įvertinta, atskleista ir skatinama akvaponikos, uždaro maisto medžiagų apykaitos ciklo, įskaitant agrarinę miškininkystę, tausų žemės ūkį ir tvarią miškotvarką, sapropelį, trumpas pašarų grandines, ganymą ganyklose ir mažų sąnaudų gamybą, nauda;
54. taip pat mano, jog labai svarbu, kad Komisija ir valstybės narės rengtų inovacinius ne maisto produktų gamybos (biologinės ekonomikos, atsinaujinančios energijos ir kt.) ir paslaugų projektus, kad būtų plėtojama efektyviau išteklius naudojanti žemės ūkio pramonė (efektyvesnis vandens, energijos, maistinių medžiagų augalams ir gyvuliams panaudojimas) ir kad ji būtų savarankiškesnė;
55. atkreipia dėmesį į tai, kad daugelyje ES valstybių narių sumažėjo nepriklausomų viešosiomis lėšomis finansuojamų švietimo, mokymo ir inovacijų žemės ūkyje centrų arba jie nepakankamai atitinka reikalavimus, susijusius su tarpdalykiu požiūriu, taikomu besiformuojančiose srityse, pvz., žemės ūkio inžinerijoje; pripažįsta, kad kai kuriose valstybėse narėse ūkininkų kvalifikacija vis dar yra ribota, taigi jie turi mažiau galimybių pasinaudoti naujomis technologijomis ir jiems sudėtingiau jas taikyti, ir todėl ragina Komisiją parengti Europos planą dėl investicijų į techninį ar aukštesnio lygio išsilavinimą ir švietimą žemės ūkio srityje;
56. palankiai vertina neseniai pradėtą įgyvendinti Europos žemės ūkio našumo ir tvarumo inovacijų partnerystę (EIP-AGRI), skirtą moksliniams tyrimams ir praktiniam ūkininkavimui susieti, ir ragina Komisiją imtis aktyvaus vaidmens stiprinant koordinavimą nacionaliniu ir tarpvalstybiniu lygmenimis, siekiant skatinti aiškiai nustatytą inovacijų darbotvarkę, susietą su programa „Horizontas 2020“, ir užtikrinti tinkamą žinių perdavimą galutiniams naudotojams;

57. ragina Komisiją ir valstybes nares daugiau dėmesio skirti bendravimui su visuomene siekiant perteikti žinią apie ES žemės ūkio vertę ir plėtoti Europos žemės ūkio inovacijų centrus, kuriuose būtų pristatomos naujos technologijos tvaraus žemės ūkio, maisto tiekimo saugumo ir apsirūpinimo maistu savarankiškumo srityse ir užtikrinama tinkama prieiga prie jų;
58. pabrėžia, kad šių centrų veikla turėtų sudaryti tinkamą galimybę naudotis naujomis technologijomis ne tik siekiant tvaraus žemės ūkio, bet ir tvarios kaimo plėtros, veikiant bendruomenėse, kaimo MVĮ, kooperatyvuose ir gamintojų organizacijose; pabrėžia, kad jų veikla turėtų būti skaidri ir atvira plačiajai visuomenei bei ūkininkams ir turėtų būti tarpsektorinio pobūdžio, skatinanti dialogą tarp sektorių, kuriems inovacijos gali daryti skirtingą poveikį;
59. primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų plėtojamos ne tik technologinės ir mokslinės inovacijos, bet ir toliau būtų taikomi tradiciniai būdai ir vystomi tradiciniai ūkiai, nes jie, kaip kultūros, kaimo, istorijos ir turizmo įvairovės šaltinis, yra labai didelis turtas ir užtikrina pragyvenimą daugeliui Europos smulkiųjų ūkininkų įvairiausiuose regionuose;
60. ragina valstybes nares tinkamiau naudotis finansinėmis priemonėmis, sukurtomis pagal bendrą Komisijos ir Europos investicijų banko susitarimo memorandumą dėl žemės ūkio ir kaimo plėtros 2014–2020 m. laikotarpiu;
61. atkreipia dėmesį į su šiomis priemonėmis siejamą pridėtinę vertę, ypač susijusią su sverto poveikiu ir paskolų garantijomis, kuriomis siekiama skatinti tvaraus žemės ūkio ir miškininkystės darbotvarkės, įskaitant programos „Horizontas 2020“ 2-ąjį socialinį uždavinį, įgyvendinimą; pirmiausia atkreipia dėmesį į jų naudingumą mažinant investicijų poreikį ir riziką ūkininkams, norintiems taikyti brangią tikslojo ūkininkavimo technologiją ir metodus;

Europos, kaip svarbiausios mokslinės plėtros ir inovacijų veikėjos, vaidmens išlaikymas

62. pažymi, kad kaimo vietoves, įskaitant atokiausius regionus ir kalnuotas vietoves, labiau veikia faktinė ir galima klimato kaita, o tai mažina jų patrauklumą ir atsparumą gyventojų mažėjimui ir senėjimui; pripažįsta, kad žemės ūkiui turi būti leista prisitaikyti prie kintančių sąlygų naudojant visus prieinamus technologinius sprendimus, kad būtų užtikrintas tvaresnis žemės ūkio paskirties žemės naudojimas;
63. pažymi, kad šiuolaikinių technologijų taikymas žemės ūkyje ir platesnis žemėnaudos sektorius galėtų padėti šiems sektoriams tinkamai prisidėti prie pasaulio klimato kaitos poveikio švelninimo pastangų; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad reikia išplėsti produktyvaus žemės ūkio apibrėžtį ir visapusiškai remti ir gerbti tuos ūkius, kurie tiekia viešąsias gėrybes prisidedami prie klimato kaitos švelninimo ir anglies dioksido sekvestracijos, įskaitant agroekologinį ūkininkavimą;
64. mano, kad būtina užtikrinti žemės ūkio paskirties sklypų išlaikymą, pvz., kalnų teritorijose ir atokiausiuose Sąjungos regionuose, ir pritaria visoms priemonėms, kurių imamasi siekiant šiose teritorijose paprastai veikiantiems smulkiems ūkiams taip pat užtikrinti prieigą prie pažangių technologijų, pritaikytų prie jų poreikių;
65. mano, jog labai svarbu, kad racionalus ir į vartotojų saugą ir sveikatą bei aplinkos

apsaugą orientuotas ES reglamentavimas, pagrįstas nepriklausomais, recenzuojamais mokslo darbais, leidžia užtikrinti ES žemės ūkio produkcijos konkurencingumą ir patrauklumą vidaus bei pasaulinėse rinkose, ir ragina šio principo laikytis ir toliau;

66. ypač atkreipia dėmesį į dideles išlaidas, laiko sąnaudas ir komercinį bei teisinį netikrumą, susijusius su naujų technologijų ir tvarių produktų pateikimu į rinką pagal galiojančias ES taisykles; pažymi, kad šie faktai dar aiškiau pastebimi atokiausiuose regionuose, atokiose kaimo vietovėse, mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir kalnuotose vietovėse;
67. ragina Komisiją panaudoti ir plėtoti visus atokiausių regionų ypatumus vykdant bandomuosius projektus technologinių ir mokslinių inovacijų srityje, kuriais būtų siekiama sumažinti šių regionų gamtines kliūtis ir, atsižvelgiant į jų mažą mastą, sunkumus norint pasinaudoti naujausiais moksliniais ir technologiniais sprendimais ir juos taikyti;
68. ragina Komisiją patobulinti savo reglamentavimo sistemą laikantis geresnio reglamentavimo principų, siekiant užtikrinti, kad sprendimai būtų priimami laiku, efektyviai ir veiksmingai, o tai galėtų prisidėti prie ES technologijų plėtros;
69. ragina Komisiją naudotis savo naujuoju mokslinių konsultacijų mechanizmu siekiant tobulinti reglamentavimo sistemą, kurioje vertinant naujų technologijų, produktų ir praktikos taikymo arba netaikymo riziką, pavojus ir naudą būtų daugiau dėmesio skiriama rizika pagrįstiems ir nepriklausomiems moksliniams įrodymams;
70. atkreipia dėmesį į tai, jog plačiai pritariama tam, kad būtų patvirtintas inovacijų principas, pagal kurį būtų reikalaujama visapusiškai vertinti ES teisėkūros pasiūlymų poveikį inovacijoms;
71. ragina Komisiją imtis platesnio masto tarptautinių veiksmų mokslinio bendradarbiavimo srityje, be kita ko, siekiant intensyviau keistis informacija ir nustatyti plėtros galimybes;

o

o o

72. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.